

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Загальна фітопатологія»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	202 Захист і карантин рослин ОПП Захист і карантин рослин
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	1 курс 2 семестр
Трудовітність	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, захист рослин
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Поспелова Ганна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Контакти: каб. 75, (навчальний корпус № 1) E-mail: ganna.pospelova@pdaa.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/pospyelova-ganna-dmytrivna <i>Викладач:</i> Коваленко Нінель, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Контакти: каб. 72а, (навчальний корпус № 1) E-mail: ninel.kovalenko2016@gmail.com https://www.pdau.edu.ua/people/kovalenko-ninel-pavlivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Озброїти майбутнього фахівця сучасними теоретичними знаннями та практичними навичками з питань особливостей розвитку хвороб сільськогосподарських культур, видового складу збудників та ареалів їх поширення, діагностичних ознак проявлення хвороб на різних органах рослин, впливу біотичних і абіотичних факторів середовища на розвиток хвороби, джерел та місць резервування інфекції.
Компетентності	загальні: - ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Фахові: - ФК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами. - ФК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів. - ФК 7. Здатність здійснювати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні та відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог.

Результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> – ПРН 6. Здатність оцінювати фітосанітарні ризики (біологічні, екологічні, економічні) внаслідок занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів. – ПРН 16. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.
Методи навчання	<p>За джерелом знань (МН): МН 1 – словесні методи: лекція, інструктаж. МН 2 – наочні методи: демонстрування і спостереження. МН 3 – практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування). За ступенем керівництва (МНСР) МНСР 1 – методи самостійної роботи вдома: самостійна робота без контролю викладача (завдання для самостійної роботи), Інноваційні методи навчання (МНІ): МНІ 4 – комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; відіоконтнту; дистанційне навчання.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Введення у фітопатологію Тема 2. Патологічний процес, його сутність і прояви Тема 3. Інфекційні хвороби рослин Тема 4. Класифікація і характеристика збудників інфекційних хвороб рослин</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Форми поточного контролю: опитування; виконання завдань лабораторних робіт, виконання завдань самостійної роботи, виконання тестів. Форма семестрового контролю: екзамен.</p>
Політика навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна доброчесність: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. 2. Дедлайни та перескладання: лабораторні роботи, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату. 3. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	<p>Неорганічна та органічна хімія</p>
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	<p>Презентації, відеоконтент,</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Буджак В. В., Літвіненко С. Г. <i>Фітопатологія: навчальний посібник</i>. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. 400 с.

2. Дмитрик П. М. Фітопатологія. Конспект лекцій. Івано-Франківськ, 2015. 127с.
3. Імунітет рослин : Підручник [М. Д. Євтушенко, М. П. Лісовий, В. К. Пантелєєв, О. М. Слюсаренко; за ред. М. П. Лісового]. К. : Колобіг, 2004. 304 с.
4. Марютін Ф. М., Малина Г. В. Тлумачний словник основних фітопатологічних термінів. Харків, 2009. 32 с.
5. Мусієнко С. І. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Фітопатологія» для студентів 1 курсу денної форми навчання за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство. Харків. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, 2018. 300 с.
6. Перепелиця Л.О., Корево Н.І., Гуторчук С.Л. Словник-довідник з фітопатології для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Житомир: ЖДУ ім. І. Франка. 2023. 109 с.
7. Пересипкін В. Ф. Атлас хвороб польових культур. К.: Урожай, 1987. 144 с.
8. Пересипкін В. Ф. Сільськогосподарська фітопатологія. К.: Аграрна освіта, 2000. 415 с.
9. Фітопатологія: Навчальний посібник [Ф. М. Марютін, В. К. Пантелєєв, М. О. Білик, За ред. Проф. Ф. М. Марютіна]. Харків: Еспада, 2008. 552 с.
10. Фітопатологія: Підручник [І. Л. Марков, О. В. Башта, Д. Т. Гентош, В. А. Глим'язний, О. П. Дерменко, Є. П. Черненко]; за ред. І. Л. Маркова. К., 2016. 548 с.

Допоміжні

1. Літвіненко С. Г., Буджак В. В. *Фітопатологія : конспект лекцій*. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 48 с.
2. Міщенко Л.Т. Вірусні хвороби озимої пшениці. К.: Фітосоціоцентр, 2009. 352 с.
3. Поспелов С. В., Поспелова Г. Д., Нечипоренко Н. І., Коваленко Н. П., Охріменко В. В. Моніторинг хвороб кукурудзи в умовах Полтавського регіону. *Вісник ПДАА*. 2021. № 3. С. 37-44.
4. Поспелов С. В., Поспелова Г. Д., Нечипоренко Н. І., Міщенко О. В., Черняк О. О., Скляр С. С., Іванічко О. В. Аналіз фітопатогенного стану посівів соняшнику в період вегетації за різних агрокліматичних умов. *Вісник ПДАА*. 2021. № 4. С. 133–141.
5. Поспелова Г. Д., Коваленко Н. П., Нечипоренко Н. І., Шерстюк О. Л., Морозов О. М. Вплив передпосівної обробки на посівні якості та фітосанітарний стан насіння нуту. *Вісник ПДАА*. 2022. № 2. С. 127–134.
6. Фітопатогенні бактерії. Бактеріальні хвороби рослин: Монографія [Р.І.Гвоздяк, Л.А.Пасічник, Л.М.Яковлева [та ін.], За ред. В.П.Патики]. К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2011. 444с.
7. Хвороби та шкідники картоплі, заходи боротьби з ними. [П. С. Теслюк, В. С. Куценко, А. А. Подгасцький, О. П. Мигловець, Я. Б. Демкович, А. Ф. Борівський, Л. П. Теслюк, В. П. Купріянов].

	<p>К.: Ріджи, 2017. 232 с.</p> <p><i>Інформаційні ресурси</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua. 2. Державна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. URL: https://dmsgb.com.ua/ 3. Головний сайт для агрономів. URL: https://superagronom.com/ 4. Національна академія аграрних наук України. URL: http://naas.gov.ua/
Рік введення	2023